

ÖNSÖZ

Doğal taşlar, en basit biçimiyle bir silah olarak avlanmak için kullanılma ihtiyacından başlayarak bir mücevher, bir heykel olarak estetik obje niteliğine kadar değişen biçimleriyle insanoğlunun tüm yaşam evrelerinde hep yer almıştır. Varoluşuyla birlikte doğa ile iç içe yaşamaya başlayan insanoğlunun geçmişinden günümüze kadar gelen süreçteki gelişiminin en iyi kanıtları, yapmış oldukları anıt nitelikli yapılar, heykeller ve/veya onun kalıntılarıdır. Bu türden yapıların uzun bir zaman geçmişinden günümüze kadar ulaşmasında en önemli etken, ana malzeme olan doğal taşların birçok yıpratıcı dış etmenlere karşı daha dayanıklı olmasından kaynaklanmaktadır.

Doğal taşlarla yaşamın iç içe geçtiğini anıtsal yapılarla ortaya koyan en somut kanıt kalıntılar, günümüzden 12.000 yıl öncesine kadar (Yontma Taş Devri) geçmişe uzandığı Göbekli Tepe (Şanlıurfa) arkeolojik kazılarında ortaya çıkmıştır. Doğal taşlarla inşa edilmiş Aztek, Maya, Mısır uygarlıklarının heybetli kalıntılarının yanı sıra ülkemizdeki Aspendos, Afrodiasias, Bergama, Efes gibi antik kentlerdeki muhteşem anıt nitelikli eserlerin günümüze ulaşan kalıntılarını bugün de hayranlıkla izlemekteyiz. Doğal taşlar, tarihsel nitelikli anıtsal yapıların inşasının dışında -Sümerler dönemindeki pişirilmiş yazılı kil tabletler hariç- Orhun Abideleri'nde olduğu gibi 1250 yıl öncesinden günümüze kadar ulaşan yazılı bir belgelik/kitabe olarak da kullanılmıştır.

Teknolojik gelişmelere paralel olarak günümüzde doğal ortamlardaki yapı malzemelerinden yaşamımızı kolaylaştıracak işlenmiş birçok ikincil ürün üretebilme olanaklarımıza rağmen doğal taşların ana özelliklerini bozmadan, hem sağlıklı hem de estetik güzelliklerinden yararlanabilme arzumuz hiç azalmamış, aksine artmıştır. Milyonlarca yıllık zaman süreci içinde oluşmuş bu doğal zenginliklerimizi oluşturan malzemelerin/oluşumların rastgele biçimde işletilmesi, hem bazen yok edilmemesi gereken bir doğal jeolojik mirasın yitirilmesine neden olmakta, hem de doğaya, çevreye ve toplum sağlığına zarar verebilmektedir. Ulusların zenginliği sadece ekonomik ve teknolojik gücünün yüksekliği ile değil, her türlü yeraltı/yerüstü doğal zenginliklerinin akılcı bir şekilde korunması ve en verimli şekilde kullanılabilmesi ile de doğru orantılıdır.

Bu nedenle doğal taşlara sadece "taş" ya da "maden" gözüyle bakılmadan onların bir ulusal servet olduğu gerçeği ile ülkeye artı katma değer üretecek biçimde işletilmesi gerekliliği yasal mevzuatlarla düzenlenmeye çalışılmıştır. Kâr odaklı, talan nitelikli maden işletmeciliğinden ziyade doğayla/toplumla barışık doğal taş işletmeciliğine öncelik veren yeni iş alanları oluşturulması ancak bu alanda bilinçli bir sektör topluluğunun gelişmesi ile olanaklıdır. Hem Meslek Odamızın hem de toplumun gündemine taşıyarak bu özel sayıda yer alan yazıların hazırlanmasına öncülük eden Prof. Dr. Sayın Nizamettin Kazancı'ya teşekkür ederim.

Doğal taşlar konusunda daha duyarlı ve bilinçli bir toplum kesiminin oluşması için herkesin rahatlıkla okuyabileceği ümidiyle, konusunda uzman meslektaşlarımızın hazırladığı bu yazıları her türlü eleştirilerinize açık olarak bu özel sayıyla sizlerle paylaşmayı arzuladık.

Prof. Dr. Halil Gürsoy
Dergi Editörü